

РОЗУМНЕ ТА ЗЕЛЕНЕ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ: ПЕРЕДУМОВА СТІЙКОСТІ РОЗВИТКУ

*Олійник Даниїла іллівна
д.е.н., професор,
головний науковий співробітник
відділу економічної стратегії
Національного інституту
стратегічних досліджень*

РОЗУМНЕ ТА ЗЕЛЕНЕ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ: ПЕРЕДУМОВА СТІЙКОСТІ РОЗВИТКУ

Розумне та зелене відновлення й перезавантаження економіки після пандемії COVID-19 орієнтується на Європейську зелену угоду та формування цифрового майбутнього Європи¹. Цифрові рішення є ключовими для боротьби зі

змінами клімату та досягнення зеленого переходу для :

- - подолання зміни клімату та екологічних проблем;
- - обмеження глобального потепління до 1,5 °C;
- - досягнення нетто-нульових викидів парникових газів
- - сталого використання ресурсів та
- - покращення здоров'я та якості життя громадян.

Довідково. Згідно результатів досліджень аналітичного центру «*Carbon Tracker*» світові запаси викопного палива енергетичних та гірничих компаній складають 2795 гігатон CO₂, що є несумісними з виконанням цілей щодо збереження глобального середнього підвищення температури до 2050 року нижче 2 °C.

¹ *Shaping Europe's digital future*. URL : <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en>

ЄВРОПЕЙСЬКА ЗЕЛЕНА УГОДА ВСТАНОВЛЮЄ:

досягнення кліматичної нейтральності до 2050 року

збереження біорізноманіття

вторинну переробку сировини

усунення забруднення

РОЗУМНЕ ТА ЗЕЛЕНЕ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ: ПЕРЕДУМОВА СТІЙКОСТІ РОЗВИТКУ

Таке відновлення розглядається як можливість у сприянні переходу до нової соціально-економічної моделі, яка є нейтральною до клімату, стійкою та всеосяжною.

Довідково. В 2019 р. внаслідок послідовної політики окремих країн світові викиди CO₂ зменшились приблизно на 33 гігатонни (Gt) передусім через різке зниження викидів в енергетичному секторі завдяки зростаючій ролі відновлюваних джерел, переходу з вугілля на природний газ та збільшення генерації ядерної енергії.

ТРЕНДИ РОЗУМНОГО ТА ЗЕЛЕНОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Формування інноваційних планів розумного та зеленого відновлення - передумова створення інноваційних екосистем, активізації енергетичних переходів та побудови новітньої цифрової інфраструктури на основі :

- декарбонізації,
- децентралізації,
- дерегуляції,
- демократизації та
- оцифрування.

Завдання Плану цільового клімату до 2030 р. - забезпечення рівних умов і стимулювання інновацій, конкурентоспроможності та робочих місць, заснованих на оцінюванні соціального, економічного та екологічного впливу ².

Створення економічних можливостей для формування сучасної стійкої економіко-екологічної та конкурентоспроможної економіки та економічного зростання реалізується шляхом стимулювання інвестиційних ресурсів, які виводяться з глобальних викидів парникових газів, використання природних ресурсів, утворення відходів та управління ризиками.

² 2030 Climate Target Plan. URL : <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12265-2030-Climate-Target-Plan>

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ВИМІРЮВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИХ ПЕРЕХОДІВ

Нова парадигма енергетичного переходу цінностей стійкості, гнучкості та доступності забезпечується новим способом виробництва, постачання та споживання енергії. Інструментами такого енергетичного переходу на глобальній, регіональній, національній, галузевій та / або міжгалузевій основі є ³ :

- моніторинг світових енергетичних проблем;
- вимірювання ефективності національної енергетичної системи (індекс трилеми енергетичної політики);
- світові енергетичні сценарії;
- управління ризиками (динамічна стійкість) та
- впровадження інноваційних даних.

³CREATING INSIGHT FOR SUCCESSFUL ENERGY TRANSITION. URL : <https://www.worldenergy.org/transition-toolkit>

ІНСТИТУЦІЙНА ОСНОВА ЗЕЛЕНОГО ТА РОЗУМНОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Європейська стратегія фінансування кліматичних дій та екологічної стійкості передбачає залучення інвестицій у стійкі енергетичні проекти і спрямована на боротьбу з глобальним потеплінням та фінансуванням інновацій в чисту енергію, енергоефективність, цифрову інфраструктуру та відновлювані джерела енергії⁴. В рамках G20 для модернізації інфраструктури через технологічні інновації, підвищення стійкості, виконання вимог державної політики, вирішення проблем, пов'язаних із довкіллям прийняті наступні документи:

- Глобальна ініціатива Альянсу щодо підключення до інфраструктури (2016),
- Африканське партнерство G20 (2017),
- дорожня карта для інфраструктури як класу активів (2018);
- принципи високого рівня G20 щодо регіонального планування сталого середовища (2018) та стандарти глобальної ініціативи звітності (Global Reporting Initiative, GRI).

⁴Financing climate change and sustainability/ URL : https://www.ey.com/en_ro/news/2019/09/financing-climate-change-and-sustainability

Модель динамічної стійкості цифрової інфраструктури, як здатність енергосистеми повертатися до усталеного режиму роботи без асинхронного режиму після значних збурень, виключає поняття тарифу на електроенергію і розглядається як клас інфраструктурних активів.

Довідково. У рамках цієї ініціативи Інститут інфраструктури EDHEC (EDHECinfra) створив базу даних про інвестиції в інфраструктуру, яка за останні 20 років охоплює понад 500 інфраструктурних активів у 10 різних країнах, зокрема щодо відстеження приватного капіталу (EDHECinfra Private Equity) та заборгованості інфраструктури (EDHECinfra Private) ⁵.

⁵ EDHEC Infrastructure Database URL : <https://www.github.org/resources/data/edhec-infra-database/>

ЦИФРОВА ІНФРАСТРУКТУРА ЯК КЛАС ІНФРАСТРУКТУРНИХ АКТИВІВ

МЕТОДИ ВИМІРЮВАННЯ:

Методи динамічного стохастичного моделювання загальної рівноваги (Dynamic Stochastic General Equilibrium, DSGE) – основа математичного моделювання і прогнозування стійкості економічних, екологічних та соціальних аспектів.

Макроеконометрична модель, яка застосована в даному дослідженні - модель байєсової векторної авторегресії (Bayesian vector autoregression model, BVAR) ⁶, пропонована групою Світового банку у звіті «Глобальні економічні перспективи» ⁷.

⁶ *Monetary and Fiscal Policy Analysis with DSGE Models (DSGE)*. URL : <https://www.imf.org/en/Capacity-Development/Training/ICDTC/Schedule/HQ/2020/DSGEHQ20-12>

⁷ *Global Economic Prospects. Analytical Chapters* URL : <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/33748/9781464815539.pdf>

ДЯКУЮ ЗА
УВАГУ!